

за сгжстияването на паритѣ и създахъ парната машина. Много знаменити механици подирѣ него придавали нова сила на парната машина и чрезъ многочислени промѣни я заставили да облекчава труда на хората при разнитѣ видове производства. Едно отъ първитѣ мѣста въ редицата на тия даровити хора заема американецътъ Робертъ Фултонъ, който сполучилъ да приспособи силата на сгжстената пара за движение на параходитѣ.

Робертъ Фултонъ се е родилъ въ 1765 год. въ Съединитѣ Щати въ една бедна кжщурка. Той не помнѣлъ баща си. Когато порастналъ, майка му го записала въ училище. Той много отрано разбралъ, че само знанието и трудътъ извеждатъ човѣка на правъ пѣтъ и го спасяватъ отъ глада. Малкиятъ Фултонъ съ особена любовъ и прилежание си учелъ уроцитѣ. Въ неговото сърдчице още много рано заседнало желанието да допринесе нѣщо на човѣчеството. Понеже били много бедни, той ношемъ работѣлъ надъ книгитѣ, а презъ деня неуморно тичалъ отъ една работилница въ друга, за да облекчи непосилния трудъ на своята бедна, любима майка. Отъ день на день това любознателно момче проявявало неочаквани успѣхи — особено въ живописѣта. Цѣли седемъ години той се занимавалъ съ живопись, работейки въ ателието на единъ прочутъ художникъ. Но постепенно живописѣта му дотегва, неговото внимание се насочва всецѣло къмъ механиката. Запозналъ се случайно съ единъ известенъ механикъ и останалъ при него да работи. Обаче този неговъ учителъ скоро умрѣлъ и му оставилъ едно доста голѣмо състояние. Насърченъ, той се заелъ да осжществи сега напълно своята идея и следъ едногодишенъ упоритъ трудъ изготвилъ единъ меденъ параходъ, съ който се опиталъ да плува по р. Сена въ Парижъ. Ободренъ отъ успѣха на своя първи опитъ, той направилъ въ 1803 г. първия голѣмъ параходъ.

Първиятъ параходъ на Фултона претърпѣлъ нещастие. Презъ нощѣта потъналъ съ цѣлия екипажъ. Фултонъ по чудо се спасилъ. Презъ лѣтото той направилъ новъ параходъ, който съ голѣмъ успѣхъ плувалъ по рѣка Сена предъ очитѣ на многолюдната публика. Но на неговото изобретение мнозина погледнали съ недовѣрие, а други съ завистъ. Оставяйки недружелюбитѣ брѣгове на Сена, той заминалъ за Англия, но и тамъ неговата идея не била посрещната ласкаво. Тогава той се обърналъ къмъ своята млада, но предприемчива родина.

На 11. августъ 1807 г. жителитѣ на града Ню-Йоркъ били събрани на тѣлпи около пристанището, за да наблюдаватъ спускането на нѣкакъвъ още непознатъ дотогава параходъ.